

Avgångshallen på Kathmandus flygplats var full av turister. På en vägg hängde en jättelik reklamskylt som föreställde ett landskap i Himalaya. Solen lyste på de snötäckta bergstopparna. Medan jag stirrade på bilden föll en mörk skugga över den. Jag sneglade mot taket och ut genom panoramafönstren som vette mot landningsbanan, men lamporna fungerade som de skulle, solen utanför hade inte gått i moln. Det var något inom mig som släckts ned.

Jag kände inget illamående, ingen yrsel, men jag befann mig i ett dovt skymningsljus.

Efter en stund var allt som vanligt igen.

Planet till Lukla var försenat. Den lilla vita maskinen, en Twin Otter, stod parkerad på startplattan ett femtiotal meter utanför terminalbyggnaden. Air Yeti stod det på den. Ingen visste när den skulle avgå. Rykten spreds bland de uttråkade resenärerna: dåligt väder, hård vind, överbokning, trassel vid incheckningen. Folk satte sig tillrätta på golvet med rygsäckarna som ryggstöd. Matta leenden, huvudskakningar.

Jag var den ende som stod upp, som ett träd på en slätt. Kring mina fötter satt människor som tog livet för givet,

som fått livsviljan till skänks, som var tillräckligt naiva för att tro att den var självklar.

Själv hade jag hamnat i livets döda vinkel, den plats där ingenting hände och ingenting var viktigt. Det enda som styrde mig var beslutet att ta mig upp för Everests branter. Men inte ens det såg jag fram emot. Ändå var jag egentligen inte deprimerad – bara ledsen.

Jag sjönk ned på huk och öppnade ryggsäcken, 70 liter svart Haglöf. Med händerna trevade jag ned till säckens botten, lät sedan fingrarna vandra uppåt: termobyxor, dunjacka, fleecetröja, två långärmade undertröjor och långkalsonger i polyester, tre kalsonger och två T-shirts i bomull, en grov bomullsskjorta, tre par strumpor, mössa, vantar, handduk, en liten necessär med tvål, tandborste, tandkräm. Högst upp låg sovsäcken fastsurrad tillsammans med reseguiden över Khumbu. Allt var hårt packat. I ytterfickorna låg pass, biljetter, plånbok. Meindelkängorna var fastspända utanpå säcken.

Det enda jag inte fann genast var det ting jag inte hade något namn på. Till slut kände jag en knöl inuti de ihopvikta termobyxorna. Där låg den. Allt var på plats.

Ljuset återvände. Jag såg mig omkring. Skuggan var borta.

Jag granskade mig själv. Jogging skor, mörkgröna byxor täckta med sidofickor, vit T-shirt, rödrutig bomullsskjorta. Utklädd till vandringsturist såg jag ut som alla andra – ändå inte. Bredvid mig spelade några backpackers kort, en rödlockig flicka läste en pocketbok, ett par unga män delade på en chipspåse.

Jag satte mig ned som de andra och lät tankarna flyta fritt, försjönk i drömliknande fantasier. En korp lyfter från ett skövlät bo och kastar sig ut över ravinen. En mördare kryper genom fångelsets stinkande avloppssystem och står plötsligt vid ett salt hav. En astronom forskar om Big Bang och universums fortsatta expansion – och för ett ögonblick anar han vad som finns bortom universums gränser.

I stillheten bröt en vass röst fram. En ung kraftig engelska med brunrött hår som växte i ett burr kring huvudet stod vid incheckningsdisken och beklagade sig över dålig information. Nonchalansen mot resenärerna var en katastrof för landets turism. En man, kanske pojkvännen, stod bakom och såg generad ut. Han försökte dämpa hennes upprördhet.

Det var något i engelskans utbrott som var obehagligt. Hon var inte bara upprörd, det fanns en förtvivlan i rösten. Jag stod inte ut med att höra henne och ville därifrån.

När jag tog ryggsäcken och drog mig undan vändes ett ansikte mot mig. Strax intill satt en ensam kvinna med blont hår och bruna ögon, kanske mellan trettio och fyrtio år gammal. Hon påminde om någon. När jag passerat henne såg jag att hon vände sig om och följde mig med blicken.

I en sidogång till den stora avgångshallen sjönk jag ned på golvet utom synhåll från de övriga passagerarna.

Efter tre timmar fick vi gå ombord. Nu blev det bråttom. Högtalaren uppmanade oss att skynda till gaten, våra boardingpass hann knappt kontrolleras. Utanför terminalbyggnaden fick vi själva slänga ryggsäckarna på ett par vagnar som försvann mot planet dragna av en liten truck. Hetsen

fick några att skrattande börja springa mot den väntande maskinen, den kraftiga engelskan uppmanade dem skrikande att ta det lugnt. Jag skyndade på stegen för att komma bort från henne. Planets motorer var redan igång.

Vid flygplanstrappan blev det kö. Jag fick en känsla av att den blonda kvinnan med de bruna ögonen stod alldeles bakom mig. Hela ryggen blev varm. Jag vände mig om och mötte hennes blick igen.

När kön började röra på sig skyndade jag in i kabinen och satte mig så långt fram som möjligt. Jag vet inte vart kvinnan tog vägen.

Så fort vi intagit våra platser svängde planet ut på startbanan och lyfte. Mellan cockpiten och kabinen fanns ingen dörr, bara ett draperi som var fråndraget. Jag kunde se ryggen på den storvuxne piloten och hur marken hastigt försvann under oss. Väl uppe i luften försvann all brådska. I sitt rätta element tycktes planet röra sig långsammare än nere på marken.

Piloten satt alldeles stilla. Enda gången jag såg honom röra sig under hela resan var när han tog på sig ett par solglasögon.

Vi lämnade högslätten kring Kathmandu och flög österut. Mot norr reste sig Himalaya – som inte liknade något jag tidigare sett. Det var så kolossalt, så kargt och ödsligt. Det var svårt att tänka sig att människor bodde där.

Oron inom mig sjönk sakta undan. Det ogästvänliga landskapet under oss gjorde mig lugn.

Ganska snart tycktes planet tappa höjd oroväckande

snabbt. Men det var en illusion. Det var bergen som reste sig. Vi flög inte längre över ett bergslandskap, vi flög in i det. Under oss sköt bergryggar upp, oanständigt nakna och vassa. Vissa reste sig som väggar vid sidan av planet. Djupt ned i dalarna kunde man ana en slingrade väg, några fyrkantiga hus och vattendrag som liknade tunna slemspår. Dalarna såg beboeliga ut.

Efter en knapp timme började vi sjunka. Genom cockpitens framruta såg jag att vi flög rakt mot en enorm bergvägg. Jag tog fram kartan: Makalu, med många toppar över 6000 meter. Vid massivets fot låg byn Lukla, 2840 meter över havet, 723 meter högre än Sveriges högsta topp. En klunga hus trängdes kring en liten blänkande rektangel. Det tog en stund innan jag förstod att det var landningsbanan. Då kom jag ihåg att Luklas flygplats brukar räknas som den farligaste i världen. Det gjorde mig uppsluppen, glad. Vi snuddade vid bergstoppar, sjönk genom raviner, planet skakade alltmer i turbulensen vid stupen.

Landningsbanans ena ände började vid en brant ned mot floden Dudh Kosi, gick i en flack uppförsbacke och slutade strax intill bergväggen. Sattes hjulen ned för tidigt körde piloten in i kanten av ravinen, sattes de ned för sent hann han inte bromsa före bergväggen.

Planet skakade alltmer när vi närmade oss banan. Jag mindes vad jag läst: sir Edmond Hillary lät bygga flygfälten i Lukla för att förenkla transportererna för sherpafolket. Sedan ångrade han sig när han såg turisttillströmningen och klandrade sig själv för misstaget.

Planet dunsade ned strax efter kanten av stupet, tvärbromsade med ett vrål och stannade med en stoppsladd vid den lilla flygplatsbyggnaden. När jag klev nedför trappan tog en osynlig hand ett hårt grepp om bakhuvudet. Från öra till öra, längs hela nacken, drogs ett järnband åt. Jag tog några djupa andetag. Luften var skir och tunn.

Vi hämtade ut ryggsäckarna, jag valde sedan en gångväg vid sidan av flygplatsbyggnaden och kom upp på en avsats ovanför landningsbanan där det låg några hus. Där stannade jag, satte ned ryggsäcken och såg ut över landskapet. Det var märkligt hur tydligt man kunde se detaljer på långt håll. Allt var grönt och friskt, trots torrtiden i oktober. Växtligheten såg ut att vara ätbar. Men vad var nära, vad var långt bort? Vad var brant, flackt, högt, lågt? Mot söder anade jag högslätter. Mot väster, varifrån vi kommit, fanns jätteravinen kring Dudh Kosi och längre bort bergskedjor. Jag såg samma Twin Otter som vi anlänt med rulla nedför banan och lyfta som en fågel ut över stupet.

När jag vände mig om såg jag hur bergväggen försvann in i en molnbank. När jag lyfte blicken ytterligare såg jag att berget fortsatte flera tusen meter ovanför molnen.

Jag slog ned blicken, hukade mig, blev generad. Landskapet saknade normala proportioner. Efter en stund lyfte jag försiktigt blicken igen: berget, molnbanken, toppen.

Jag kände mig själv iakttagen. Som om bergen var medvetna om min närvaro. Jag var ett litet objekt, observerad men ignorerad.

Mot norr fanns några av världens högsta berg. Dem anade

jag bara. Jag lyfte upp ryggsäcken igen och började gå mot Khumbus hjärta. Hoppades att ingen skulle följa efter och att bergen skulle låta mig vara ifred.

Ann och jag följde Six feet under. Häpna betraktade vi de snabba klippen mellan sminkade lik framför sörjande släktingar och kärleksgnabb i sängkammaren. Den neurotiska familjen som drev begravningsbyrån hade alltid ett lik i källaren.

Ann, som kände till mitt obehag inför serien, ville att jag skulle se den tillsammans med henne. Vi drack kaffe ur de blå kopparna, hon var nyduschad, satt i morgonrock med blött hår. Hon retades med mig, varnade för »hängel vid obduktionsbordet«.

Böjd över ett gråblekt lik började den anställde, en ung man av mexikansk börd, förhandla med den ene brodern om högre lön. Frun hade lämnat honom och han behövde mer pengar för underhållet till barnen.

Medan den unge mannen modellerade fram frid i den dödes ansikte sneglade jag på Ann. Hon tittade inte på teverutan utan stirrade vid sidan av den, in i väggen.

Under nästa scen, då den andre brodern lyssnade till sin flickväs berättelser om sina destruktiva kärlekshistorier, vandrade Anns blick längs väggen och stannade vid fönstret.

Sedan tittade hon förstrött på teven en stund innan hon tog upp en bok och satte sig för att läsa.

När Six feet under var slut stängde jag av teven. I tystnaden efteråt kom jag på att hon inte hade bläddrat en enda gång sedan hon tog fram boken. När jag sneglade på henne såg jag att hennes blick var låst vid en enda punkt på baksidan.

På avsatsen ovanför landningsbanan stod ett gäng unga sherpas. De sneglade på mig, tvekade om de skulle ta kontakt. Till slut gick tre av dem fram till mig, hälsade »namasté« och förde handflatorna mot varandra. De frågade om jag behövde guide eller bärare. De nämnde priset per vecka. Jag kunde välja någon av dem – eller ett par av dem. När jag svarade att jag tänkte bära ryggsäcken själv och att jag hittade med hjälp av karta önskade de mig lycka till, hälsade igen och drog sig tillbaka. En av dem vände sig om och frågade varifrån jag kom. När jag svarade Sverige såg han naturligtvis förvånad ut.

Längs den lilla gropiga huvudgatan genom Lukla låg plastpåsar, godispapper och skit från höns och hundar. Små bastanta kvinnor med runda kinder tvättade kläder i baljor medan småbarnen lekte i leran där sköljvattnet hållts ut. Enkla lodger låg bland boningshus och affärer med kläder och hemelektronik.

Jag var hungrig och stannade vid en av de sista lodgerna längs gatan, gick in i ett kallt och kallt rum med bänkar längs väggarna och några bord framför dem. Stället såg ofräscht ut

och det luktade kokt inälvsmat. Jag var enda gästen, ångrade mig och tänkte gå därifrån, men en liten mager kvinna dök upp och tittade undrande på mig. Sedan visade hon mig till ett bord där en brokig vaxduk var täckt med en hinna av fett. Jag beställde en grönsaksgröda med ris för femton svenska kronor. Lukten satt kvar i näsborrarna medan jag åt.

Jag ville komma iväg och väntade på att betala så fort jag ätit klart. Då såg jag genom fönstret skymten av en förbipasserande. Jag kände igen profilen, den grå skäggstubben och det lockiga håret. Först vände jag bort ansiktet, sedan fick jag en impuls att smita ut på baksidan av huset. Men jag satt kvar. Rädslan förvandlades till ilska igen, jag lade tre dollar på bordet, krängde på ryggsäcken och skyndade ut.

Men längs vägen som löpte ut ur Lukla såg jag bara ett par barn som lekte. Inte heller åt andra hållet syntes någon. Han var försvunnen. Även om jag misstagit mig, att det inte var han, så var det ändå märkligt att någon kunnat försvinna så snabbt i fullt dagsljus.

Jag stod kvar en stund, förvirrad, handfallen. Skulle jag fly eller jaga ifatt? Åt vilket håll skulle jag gå?

Jag vaknade till när den lilla kvinnan som just serverat mig kom utspringande ur lodgen och skrek upprört. I handen viftade hon med min basebollmössa. I brådskan hade jag glömt den. När hon såg min lättnad och tacksamhet började hon skratta högljutt och visade en tandrad full av gluggar. Hon fann det verkligen komiskt att jag först glömt mössan, sedan tacksamt tog emot den. Eller var det mig hon skrattade åt?

Vägen mot Namche började med en lång nedförsbacke

vid kanten av ravinen. Det innebar ett par hundra meters förlust i höjd, något jag var tvungen att ta igen senare. Gångstigen bestod av upptrampad jord och grus. Här och var fick man kliva över stora stenar. Marken var torr och vid varje steg puffade det upp små dammoln. Stigen följde terrängens skiftningar och slingrade sig längs bergskanten, upp och ned. Ingenstans gick man på slätt underlag eller på plan mark.

Vegetationen var grön och frodig, trots torrtiden. Rhododendronbuskar växte i slänter, trädtoppar av tall och silvergran stack upp ur ravinen, barrträd som såg ut som pinje och en art av björk som jag senare förstod kallades himalayabjörk klättrade längs stigen.

Efter en stund försvann obehaget. Det kändes som om erfarenheter från en nomadisk urtid styrde mig: förflyttar du dig är du trygg, stannar du är du skyddslös. Så länge jag var i rörelse kunde inget ont hända mig.

Jag kände igen mina steg, gladdes åt dem, hur jag satte ned fötterna, hur det stramade över låren när jag klev utför, hur jag sköt ifrån med samma muskler uppför. Kroppen kände igen sig från tidigare vandringar, i svenska fjäll, över afrikansk savann, längs Atlantkusten i Bretagne, i Sequoia National Park i Kalifornien. Musklerna och lungorna fann sin rytm, arbetade lugnt och metodiskt. Jag blev varm, uppsluppen. Tankarna klarnade. Vad fanns runt nästa hörn, hur såg utsikten ut vid nästa stup, hur långt var det till nästa by?

Det enda som hindrade mig från att gå allt snabbare var den tunna luften. Runt nacken stramade järnbandet och jag var hela tiden andfådd.

Då mörknade det igen. Jag stannade till, terrängen tätade omkring mig och tiden hejdade sig. Men så ljusnade det hastigt, jag höjde blicken och såg att solen bara varit dold av ett moln. Jag log åt min dumhet och fortsatte att gå, ökade tempot, kände mig stark. Långt där uppe, i skydd av bergens ogästvänlighet, fanns något som väntade på mig.

Det var många som vandrade i Khumbu. Vältränade och resliga européer i stora vandrarkängor bar små ryggsäckar. Bredvid dem bar ofta en späd sherpa turisternas stora ryggsäckar ihopbundna i en jättelik bärpåse. På fötterna bar de tunna gymnastikskor eller flip-flop-tofflor. Det såg oanständigt ut, som en karikatyr av västerländsk arrogans.

Japanska grupper, med deltagare i övre medelåldern, var fritidsklädda för lätta promenader. De såg plågade ut, trots att de var ledsagade av guider och bärare och inte behövde bära sin utrustning. Jakar var lastade med inte bara deras ryggsäckar utan också med mat, dryck och annat de var vana vid hemifrån.

Jag undvek ögonkontakt med dem jag mötte. Inför främmande människor var jag blyg och tyckte illa om personliga frågor och att bli betraktad med en blandning av nyfikenhet och skepsis. Det hjälpte inte att människor efter en stund ofta visade lättnad över att jag var som folk är mest.

Turisternas ryggsäckar utgjorde ändå inte sherpabärarnas tyngsta bördor, inte ens för dem som bar två. Tyngst bar de som transporterade förnödenheter upp till lodgerna: säckar med mjöl och ris, lådor med konserver och kartonger med läsk och öl staplade på varandra. Sex kartonger med cirka

hundra flaskor var en mansbörda. Andra bar virke, dörrar eller plåttak till byggen. De bar ofta mer än sin egen tyngd.

Det var svårt att få grepp om landskapets dimensioner. Bergen var högre och dalarna djupare, ändå var det svårt att avgöra hur djupa och hur höga. Den tunna luften gav konturerna skärpa, ändå låg det en mystisk hinna över landskapet. Det var som att gå i en dröm. Trots att det var mödosamt att andas och att ryggsäcken var tung kände jag mig lätt och porös.

Efter knappt två timmar nådde jag fram till Thado Kosi. Byn låg vid en kraftig hängbro av stål. Vid övergången gick jag med blicken riktad rakt fram. Men mitt på den gungande bron stannade jag till och tvingade mig själv att titta ned på de grumliga forsarna hundra meter under mig. Jag ville förvissa mig om att jag verkligen var höjdrädd.

Knappt hade jag satt mig i solen på en liten stenmur mellan gångvägen och en av byns lodger förrän jag hörde rop och skratt från hängbron. Men under den muntra tonen eka- de frustration. Strax efteråt såg jag det engelska paret från flygplatsen i Khatmandu närma sig, de som beklagat sig över dålig information. Jag slog ned blicken och låtsades titta i kartan. Ända stannade de till framför mig – och jag kände deras blickar.

Hi there! sa kvinnan uppfordrande. Jag mötte hennes blick, vattnigt blå.

Hi.

Hon fortsatte att betrakta mig som om hon hade något mer på hjärtat.

Jag såg dig på flygplatsen i Khatmandu, sa hon. Du såg sorgsen ut.

Jag rymkte på axlarna som om jag inte visste vad hon pratade om. De betraktade mig medlidsamt.

Var kommer du ifrån? frågade mannen.

Jag dröjde med svaret. Var trött på frågan. När jag svarade blev de förvånade. Sverige? De granskade mitt ansikte som om jag led av en hudsjukdom.

Hoppas vi ses igen, sa hon innan de gick vidare. Båda bar själva sina stora ryggsäckar. De måste ha vägt upp emot tjugo kilo.

Först när de lämnat mig kom ilskan ifatt mig. Jag ville vara ifred!

Det brusade från forsen intill. En hund kom ut ur lodgen och lade sig bredvid mig. Några sparvar kom flygande och satte sig på stenvallen. Jag lugnade ned mig och beställde vatten och te medan jag betraktade den vackra byn där turister och bärare passerade på vägen. Över hängbron trampade en karavan med tungt lastade jakar. De massiva djuren rörde sig sävligt och varje steg avslöjade deras olust över att gå på ett gungande underlag. Både ovanför och under dem, fästade vid brons båda fästen, hängde flera rep med böneflaggor i klara färger. Det såg ut som om de tunga djurkopporna bars upp av de lätta vimplarna.

Inte långt från där jag satt fanns en stupa, en lite rund, toppig kultbyggnad med en relik inbyggd i dess mitt. På dess yttersida fanns bönekvarnar. När de snurrade, igångsatta av människohand eller av vinden, sände de ut böner mot himlen.

Böneflaggorna vid bron sände också ut böner. Vinden eller naturen själv satte på egen hand igång dem.

Jag fick för mig att allt omkring mig bad om frid: jakarnas tunga andhämtning, trädens vaggande i vinden, flodens forsande mot havet. Var hela Khumbu en bön?

Ann är oftast glad och har en mild men stark tro på livet. Mentalt är hon gjuten i ett stycke, men fysiskt är hennes kropp sammansatt av oförenliga delar. Var för sig är inte någon av hennes kroppsdelar anmärkningsvärd. Axlarna är lite för höga, bröstet lite för små, höfterna och baken lite för fylliga och benen lite för muskulösa. Ändå harmonierar de med varandra. När hon sträcker sig efter ett glas på den övre hyllan i köket, eller när hon sjunker ned i soffan och drar in benen under sig, blir jag hänförd över att en människokropp kan ha en så motsägelsefull skönhet.

Att enskildheterna samverkar så attraktivt gör henne oåtkomlig. Hur mycket jag än älskar henne, och hur mycket jag än älskat med henne, kommer det alltid att finnas en del av henne som drar sig undan, som inte låter sig erövrats. Det kan jag acceptera. Men tanken att denna del kan erövrats av en annan människa är outhärdlig.

Efter första dagen övernattade jag i Phakding. Jag tog in på Namasté lodge, som låg mitt i byn, strax intill ett litet vattendrag. Framför byggnaden fanns en uteservering med en stenvägg som vätte mot ett litet torg. Jag fick ett rum för ett par dollar.

Så fort jag klev in i rummet föll mörkret. Jag ställde ned rygsäcken på golvet och satte mig på sängen. Där fanns bara jag, en säng, en madrass och en kudde. Allt var främmande. Efter några djupa andetag ljusnade det. Skuggan försvann, kvar fanns tomhet och lättnad.

I lodgens korridor luktade det nysågat virke. I den stora matsalen spreds dofter av curry, vitlök och tvättmedel. På uteserveringen beställde jag en öl och satte mig för att vänta på att middagen skulle serveras. Den sena eftermiddagen var stilla. Det började skymma. Två jakar drevs långsamt fram på vägen. En från stanken kom från dem och det blänkte i deras mörka blickar. En strimma av himlens brinnande solnedgång speglades i en svart pupill. Deras massiva kroppar fick mig att känna mig spröd, som gjord av glas.

När jakarna drivits bort, lade sig stillheten över det lilla

torget igen. Snett bakom mig märkte jag att någon kom ut ur lodgen och satte sig vid husväggen.

Det är en fin kväll, sa hon.

Jag vände mig om och kände igen de bruna ögonen. Ögonbrynen var sneda, blicken sorgsen och kroppen mager, nästan senig. Den ljusbruna hyn var som på en ung flicka, men ett par rynkor i pannan och senorna längs halsen visade att hon var betydligt äldre. Hon kom från Kalifornien berättade hon, bodde på en gård norr om San Fransisco, jobbade halvtid som advokat och skötte om trettio får och fyra hästar. På markerna odlade hon kiwi.

Ensam, frågade jag.

Ja, ensam.

Hon frågade inte varifrån jag kom. Det tycktes inte ha någon betydelse för henne. Jag berättade ändå att jag var svensk, kom från Stockholm och skrev böcker.

Fakta eller fiktion, frågade hon.

Mest fiktion.

Jag frågade om hon vandrade ensam. Det gjorde hon inte. Hon hade anställt två sherpas som guide och bärare, eftersom hon skulle gå högt.

Hur högt?

Tillräckligt högt.

Hon frågade om jag vandrade ensam. Jag svarade: Tillräckligt ensam. Då log hon.

Du liknar någon jag känner – eller kände, sa jag. Lika vacker. Jag ångrade repliken genast, flinade åt den banala komplimangen.

Du liknar också någon jag kände, sa hon. Lika otillgänglig och skör.

Hennes ord berörde mig illa. Hon kom hastigt för nära, från fel håll. Jag bad om ursäkt och sa att jag var tvungen att göra något före middagen.

En timme senare strömmade ett gäng japaner in och fyllde borden vid matsalens ena långsida. Själv satte jag mig vid den andra långsidan. De konverserade bugande mot varandra, skrattade högt och sneglade misstänksamt på mig. Men strax sjönk de ihop, tystnade och stirrade trött rakt fram. Ett ungt tyskt par kom in och satte sig vid bordet intill. De beställde in mat för en hel familj. Efter dem dök hon upp, kiwi-odlerskan, nickade mot mig och satte sig vid ena kortväggen, tillräckligt långt från mig för att undvika ett samtal. Varje gång hon tittade ut över rummet gjorde jag det också. Våra blickar korsades mitt i rummet – utan att mötas.

En ung sherpa kom in och konfererade med henne. När han gått, reste hon sig, tittade åt mitt håll och formade tyst orden god natt med läpparna. Sedan försvann hon upp till sitt rum på övervåningen.

När hon gått blev det meningslöst att sitta kvar i matsalen.

Jag sov tungt och drömde om branta raviner och fallande jakkroppar. Mitt i natten vaknade jag och gick ut för att pissa. Det var kallt, frost på marken, och stjärnklart. Stjärnhimlen var överväldigande. Jag blev förvånad över att natten var alldeles tyst. Det enda ljud som hördes var fladdret från några bönevimplar upphängda mellan lodgen och uthusen. Ett par

fromma rader från min barndom dök upp efter nästan tjugo
år i glömska. Långt bortom rymder vida, längre än solar går,
högre än stjärnor tindrar, den bedjandes suckar når.